Nae Ionescu

Nae Ionescu (Nicolae C. Ionescu) (n. 4 iunie stil vechi/16 iunie 1890 - d. 15 martie 1940), filozof, logician, pedagog, jurnalist român. Este cunoscut şi apreciat pentru lucrările sale publicistice, *Roza vânturilor* şi filozofice, *Logica*)**. Orientarea sa filozofică a fost numită trăirism.**

Date biografice

- Născut la Brăila în 1890, Nae Ionescu urmează studiile primare, secundare şi liceale la Brăila.

- La Bucureşti s-a înscris la *Facultatea de Litere şi Filosofie*, ale cărei cursuri le încheie în 1912 cu specializare în filosofie.

- În anul 1912, este numit profesor la *Liceul Matei Basarab* din Bucureşti.

- După o vreme în care colaborează la "Studii filosofice" sau la "Noua Revistă Română", pleacă în Germania, la Göttingen, în vederea desăvârşirii studiilor. Aici îl prinde Primul Război Mondial. Aproape cinci ani de zile îi petrece într-un lagăr de prizonieri.

- În anul 1919 îşi susţine doctoratul în filosofie la „Universitatea din München”, la profesorul Bäumker, cu teza: *Die Logistik als Versuch einer neuen Bergründung der Mathematik* (Logistica ca o nouă încercare de definire a matematicii).

- Revenit în ţară în 1919, este pentru scurtă vreme profesor, apoi director la „Liceul militar Mânăstirea Dealu” pentru ca, în acelaşi an, să fie numit asistent la catedra de „Logică şi Teoria cunoaşterii” a profesorului Constantin Rădulescu-Motru.

- Nae Ionescu şi-a inaugurat activitatea universitară cu lecţia *Funcţiunea epistemologică a iubirii*.

- În 1922, publică în „Gazeta Matematică” studiul "Comentarii la un caz de intranzienţă a conceptelor matematice", pentru care obţine "Premiul de filosofie matematică" în anul 1923. Profesor al Universităţii bucureştene, Nae Ionescu, prin prelegerile şi cursurile susţinute, a avut o mare influenţă asupra tinerei generaţii, determinînd mulţi intelectuali ai vremii să se îndrepte, vremelnic, spre extrema dreaptă. A fost profesor universitar al lui Mircea Eliade, Constantin Noica, Emil Cioran, Mircea Vulcănescu, C. Floru.

- Cel mai cunoscut logician român, Nae Ionescu a condus ziarul *Cuvântul* în care au scris numeroşi membri ai generaţiei de aur

interbelice a literaturii şi gândirii româneşti (Mircea Eliade, Mircea Vulcănescu, Mihail Sebastian, Emil Cioran etc.).

- A fost întemniţat la Miercurea Ciuc împreună cu alţi discipoli ai săi, datorită vederilor politice de extrema dreapta, el fiind unul din ideologii principali ai legionarismului interbelic şi un apologet al fascismului românesc. Moare în 1940 la Bucureşti.

- În timpul vieţii i-a apărut o singură carte, *Roza vânturilor* în 1937, o culegere de articole gazetăreşti strînse din iniţiativa lui Mircea Eliade care a şi prefaţat-o.

- După moartea sa, elevii săi au publicat folosindu-şi notiţele de curs un *Curs de metafizică* şi un curs de *Istoria logicii*.

Repere bio-bibliografice

1890 17 iunie (stil vechi: 4 iunie), ora 16 - se naşte, la Brăila (str. Rahovei, nr. 63), Nicolae, fiul lui Cristache S. Ionescu (43 ani, funcţionar, ortodox) şi al Eugeniei (33 ani) (Registrul stării civile pentru născuţi, nr. 885, 6 iunie 1890).

1897 Începe şcoala primară în oraşul natal.

1901 Intră în Gimnaziul „N. Bălcescu" din Brăila.

1905 începe clasa a V-a la Liceul „I. C. Massim" din Brăila.

1906 începe clasa a VI-a, secţia reală, la Liceul „N. Bălcescu" din Brăila.

1909 11 februarie - în consiliul profesoral al liceului este discutat „cazul elevului Ionescu C. Nicolae". Exmatriculat din liceu; i se eliberează un certificat de studii (nr. 362, din 30 aprilie) pentru a continua studiile în alt liceu. În liceu s-a apropiat de cercul socialist; aci 1-a cunoscut pe Panait Istrati. S-a zis că ar fi fost exmatriculat din liceu pentru „republicanism naţional". toamna - se înscrie la Facultatea de Litere şi Filosofic din Bucureşti. În primul an de studenţie este premiat pentru o lucrare de seminar.

1910 Şi în anul universitar 1910-1911 este premiat pentru o lucrare de seminar.

1911 23 ianuarie - la Societatea Studenţilor în Litere ţine conferinţa Literatura celei de a IV-a proporţionale: „Sărmanul Dionis" de Eminescu (tipărită în „Noua Revistă Română", 22 februarie 1911; debutul publicistic avusese loc probabil în 1909).

11 iulie - începe corespondenţa cu Elena-Margareta Fotino (1889-1971), corespondenţă care se va întinde pe două decenii şi jumătate. în „Noua Revistă Română", condusă de C. Rădulescu-Motru, va publica mai multe

articole, cronici, până în 1916. În „Studii filosofice", conduse de acelaşi Rădulescu-Motru, prezintă publicaţia italiană „Scientia".

1912 23 septembrie - În „Noua Revistă Română" publică art Preocupările filosofice ale geometrului Poincare (semnătura: Mihai Tonca). octombrie - susţine examenul de licenţă la Facultatea de Litere şi Filosofie din Bucureşti cu teza Istoria argumentului ontologic (magna cum laude; certificat nr. 152, din 11 decembrie 1912). Profesor la Liceul „Matei Basarab" din Bucureşti. Redactor la „Noua Revistă Română". Colaborator la „Insula" (sub pseudonim).

1913 septembrie - se logodeşte, la Iaşi, cu Elena-Margareta Fotino. În baza unui raport al lui C. Rădulescu-Motru, primeşte un ajutor din partea Fundaţiunei Universitare „Carol I" pentru pregătirea tezei de doctorat, privitoare la filosofia lui Kant.

14 octombrie — pleacă la studii în Germania, mai întâi la Gottingen şi apoi la Munchen (din februarie 1914).

1914 august - revine în ţara, în urma declanşării războiului mondial. La Brăila, satisface stagiul militar.

1915 25 noiembrie - se căsătoreşte cu Elena-Margareta Fotino.

1916 ianuarie - pleacă în Germania pentru continuarea studiilor (îl urmează si soţia). Redactează teza de doctorat. (Va fi susţinută în 1919.)

26 iunie - 3 iulie - În „Noua Revistă Română", art. Ernst Mach (semnătura: Mihai Tonca). După intrarea României în război împotriva Germaniei (15 august), este internat ca prizonier în lagărul de la Celle-Schlos, Hanovra.

1917 31 ianuarie - se naşte, la Munchen, Radu, fiul cel mare. august - eliberat din lagăr; începe să lucreze la o editură.

1918 se află în continuare în Germania 23 iunie - se naşte Răzvan, al doilea băiat.

1919 3 aprilie - susţine teza de doctorat Die Logistik als Versuch einer neuen Begrundung der Mathematik, la Universitatea din Munchen, cu profesorul Clemens Baeumker. iunie - se află în Bucureşti.

23 iunie - apare primul număr al revistei „Ideea Europeană", director: C. Rădulescu-Motru; secretar de redacţie: C. Beldie; colaboratori: T. Vianu, Octav Onicescu, D. Gusti, Ştefan Neniţescu, Emanoil Bucuţa, Cora Irineu, Mircea Florian ş. a. Va apare până în 1927; Nae Ionescu a colaborat până în 1925.

29 iunie - în „Ideea Europeană" publică art. Petre Carp (semnătura: Scythes).

14 septembrie - în „Ideea Europeană" apare art Evreii şi socialismul (semnătura: M. T.). toamna - profesor la Liceul Militar de la Mănăstirea Dealului; predă filosofie şi limba germană. Asistent ia Facultatea de Litere şi Filosofic din Bucureşti. Ţine lecţia inaugurală Funcţiunea epistemologică a iubirii (tipărită în 1942; inclusă în culegerea Neliniştea metafizică, 1993).

1920 l ianuarie - numit asistent la Catedra de Logică si Teoria cunoştinţei a profesorului C. Rădulescu-Motru. martie - comunicarea Pascalia şi problema durerii, Ia Societatea Română de Filosofic. (O „versiune literară" a apărut în „Ideea Europeană", 4-11 aprilie, cu titlul Pascalia şi semnătura: Mihai Tonca; în formă dezvoltată, va deveni Juxta crucem, 1927)

30 mai - 6 iunie - art Walter Rathenau, în, Jdeea Europeană" (nesemnat). Director de studii la Liceul Militar de la Mănăstirii Dealului, octombrie - se inaugurează conferinţele „Ideii Europene"; Nae Ionescu va rosti câteva. Conferenţiar suplinitor la Facultatea de Litere şi Filosofic, în anul universitar 1920-1921 ţine un curs de logică şi teoria cunoştinţei (cu tema: Introducere în logică) şi un curs de metafizică (cu tema: Filozofia religiei. Soluţii filosofice în problema Dumnezeirii (teism, panteism, deism, ateism)). (Nici unul nu a fost litografiat.) Seminarul are tema: Problema metodei în gândirea ştiinţifică, decembrie - conferinţa Walter Rathenau: idealismul practic (ciclul „Ideii Europene", sub auspiciile Societăţii Române de Filosofie). (Cronică de Lucian Blaga în „Voinţa", 17 decembrie 1920.)

1921 l ianuarie - numit conferenţiar cu titlu provizoriu la Catedra de Logică şi Teoria cunoştinţei a prof. Rădulescu-Motru. aprilie - începe colaborarea la „Arhiva pentru ştiinţa si reforma socială". Va semna cronici la lucrări scrise de Gr. Antipa, J. Caillaux ş. a.

15 mai - cu numele real, în „Ideea Europeană" publică art. Descartes - părinte al democratismului contemporan. În anul universitar 1921-1922 predă cursul de Psihologie a gândirii. (Suplineşte pe Rădulescu-Motru; cursul nu a fost litografiat) Seminarul are tema: Psihologia gândirii în lucrările şcolii de la Wurtzburg.

8 decembrie - conferinţa De la Galilei la Einstein (aula Fundaţiei Universitare „Carol I", ciclul „Ideii Europene", sub auspiciile Societăţii Române de Filosofie). (Rezumat în „Ideea Europeană", 4-11 decembrie.)

1922 l ianuarie - numit conferenţiar suplinitor pe lângă Catedra de Logică şi Teoria cunoştinţei şi la Catedra de Psihologie ale profesorului C. Rădulescu-Motru (adresa Ministerului Instrucţiunii nr. 133 090, din 5 ianuarie 1922). februarie - colaborează la „Gazeta matematică" cu Comentarii la un caz de intrazienţă a conceptelor matematice (partea a II-a, în nr. din aprilie; semnătura: Nicolae Ionescu). Pentru aceste Comentarii..., în 1923 i se va acorda premiul de filosofie matematică. aprilie - conferinţa Viitorul omenirii, rostită la Craiova. aprilie - conferinţa Dante, la Caracal. august - prelegerea Chestiuni de pedagogie contimporană, la Cursurile de vară de la Vălenii de Munte.

În anul universitar 1922-1923, în cadrul cursului de metafizică tratează tema Uniformitatea legilor naturii. (Nu a fost litografiat.) La seminar se comentează: Artur Schopenhauer, Despre împătrita rădăcină a principiului raţiunii suficiente, şi John Locke, încercare asupra intelectului omenesc, cartea a IV-a.

1923 ianuarie - apare „Calendarul Povestirii", scos de revista „Ideea Europeană". Colaborează: Ştefan Neniţescu, E. Bucuţa, Dragoş Protopopescu, Sabin Popp (desene) ş. a. Nae Ionescu scrie despre Ideile anului 1922.

25 februarie - conferinţa Psihanaliza (sala Teatrului Naţional din Craiova, sub auspiciile Societăţii „Prietenii ştiinţei" şi ale revistei „Ideea Europeană"). Va fi reluată, tot la Craiova, în 20 mai. 11 martie - conferinţa Sindicalismul (ciclul „Doctrinele partidelor politice", organizat de Institutul Social Român). (Tipărită în vol. colectiv Doctrinele partidelor politice, 1923; şi extras; separat, 1991; în voi. Neliniştea metafizică, 1993). iulie - august - prelegerea Selecţia profesională, la Cursurile de vară de la Vălenii de Munte (15 iulie - 15 august). iulie - septembrie - în „Revista de filosofic" publică Asupra unei noi clase de judecăţi. Profesor la recent înfiinţatul Institut Naţional de Educaţie Fizică, în anul universitar 1923-1924 predă un curs de Filosofie a religiei. Metafizică şi religie, şi un altul cu tema Filosofia gramaticii - considerată ca Introducere în logică. (Nu au fost litografiate.) La seminar se comentează lucrarea lui Sextus Empiricus, Scurtă expunere a filosofiei sceptice. Colaborează la „Buletinul cărţii", cu mai multe articole şi recenzii, îngrijeşte apariţia ediţiei Vasile Conta, Opere complete, vol. I. Teoria fatalismului (Ed. Cultura Naţională).

1924 27 ianuarie - conferinţa Renaşterea religioasă (sala Teatrului Comunal din Brăila, ciclul organizat de revista Jdeea Europeană", în colaborare cu Biblioteca „Petre Armencea" şi primăria oraşului Brăila). 27 ianuarie - 3 februarie - în „Ideea Europeană" publică art. Puţină grafologie (semnătura: Nemo).

29 iunie — 6 iulie - art Cum se pregăteşte revoluţia, în „Ideea Europeană" (semnătura: Niculae Ivascu). iulie - august - prelegerea Contribuţia latină (n filosofie, în cadrul Cursurilor de vară de la Vălenii de Munte (15 iunie - 15 august), noiembrie - deschide cursul de Istorie a logicii (până în februarie 1925). La seminar, în anul universitar 1924-1925 propune ca temă Dicţionar filosofic românesc, (încercare de precizare a câtorva noţiuni filosofice fundamentale, precum si a unei terminologii filosofice româneşti). noiembrie - în „Gândirea" se publică Individualismul englez (Cuvânt introductiv Ia o traducere din Herbert Spencer). Cuvânt introductiv la Herbert Spencer, Individul împotriva statului (Cultura Naţională; trad. I. Olimpiu Ştefanovici-Svensk; reed., 1996).

1925 14 februarie - încheie cursul de Istorie a logicii (litografiat; tipărit, 1997). 27 februarie - deschide cursul de Filozofie a religiei (până la 15 mai). 5 martie - conferinţa Filosofia romantică (ciclul „Romantism", organizat de Gruparea „Poesis"). aprilie - încetează colaborarea la „Ideea

Europeană". 15 mai - încheie cursul de Filosofie a religiei (litografiat; tipărit: 1990-1991, 1993, 1994, 1998). primăvara - examen de docenţă cu C. Rădulescu-Motru (preşedinte), P. P. Negulescu, Dimitrie Gusti şi T. Ziegler. iunie - docent universitar de Istoria logicii şl Metafizică (adresa Facultăţii de Litere şi Filosofie din Bucureşti, nr. 259, 12 iunie 1929). noiembrie - Deschide cursul de Teoria cunoştinţei (predat până în mai 1926) şi cel de metafizică, cu tema Problema salvării în „Faust" al lui Goethe (până în februarie 1926). În anul universitar 1925-1926, la seminar se comentează lucrarea lui Rene Descartes, Regulae ad directionem ingenii. În vol. colectiv România Jună. 1871-1921. Cartea Semicentenarului, Nae Ionescu semnează art Filosofia românească.

1926 1 ianuarie - numit conferenţiar definitiv de Istorie a logicii şi Metafizică (adresa Ministerului Instrucţiunii nr. 8667, din 1926). 24 ianuarie - conferinţa Misticii italieni (aula Fundaţiei Universitare „Carol I", ciclu organizat de Institutul de Cultură Italiană din Bucureşti). 18 februarie-conferinţa Charles Piguy (aula Fundaţiei Universitare „Carol I", ciclu consacrat literaturii franceze, organizat de Gruparea „Poesis"). 20 februarie - după şase prelegeri, încheie cursul cu tema Problema salvării în „Faust" al lui Goethe (litografiat; tipărit in 1996). 7 martie - conferinţa Semnele vremii (sala Teatrului Popular din Brăila). conferinţa Filosofia regionalismului cultural (la Biblioteca populară „Petre Armencea", în cadrul Cercului de studii şi cercetări locale al oraşului şi ţinutului Brăilei). (Rezumat în „Analele Brăilei", ianuarie - martie 1936, după presa vremii.) 18 aprilie - răspunde la o anchetă despre filosofia contemporană. anchetă organizată de revista „Societatea de mâine". 2 mai - începe să colaboreze la „Cuvântul". Preia rubrica „Duminica". Vreme de mulţi ani, va scrie zilnic cel puţin un articol. Cele mai multe vor fi semnate cu câteva pseudonime (atât spre a varia semnătura, în acelaşi număr sau în zile succesive, cât şi întrucât îi plăcea să se ascundă sub diverse înfăţişări). 29 mai - încheie cursul de Teorie a cunoştinţei (litografiat; tipărit, 1996). iunie - conferinţă la Centrul Bucureşti al Asociaţiei Studenţilor Creştini din România. Va mai ţine o conferinţă, la invitaţia A. S. C. R. -ului, la Bran. iunie - preşedinte al Comisiei de bacalaureat la Liceul „N. Bălcescu" din Brăila. (Reamintesc că din acest liceu fusese exmatriculat în primăvara lui 1909, cu puţin înaintea bacalaureatului propriu.) Acum îl remarcă pe elevul Hechter M. Iosef, viitorul Mihail Sebastian. 9 iulie - în „Cuvântul", publică art. în legătură cu bacalaureatul. 18-24 iulie - trei art. despre Criza iudaismului, în „Cuvântul". iulie - conferenţiază la Balcic, în cadrul Universităţii Libere „Coasta de Argint". august - în „Cuvântul" se publică Chemarea Institutului Român al Acţiunii Naţionale, semnată şi de Nae Ionescu. 17 octombrie - conferinţa Renunţare, la Centrul Bucureşti al A. S. C. R. Cursul din anul universitar 1926-1927 îl va deschide în februarie 1927. 13 noiembrie- art. Fascism şi Francmasonerie, în „Cuvântul". Cu pseudonimul Nemo, publică broşura Grafologie. Scrisul si omul (Inst. de Arte Grafice „Tiparniţa"; reed., 1936; altă ed., 1994). 1 927 21 ianuarie - în „Cuvântul", art. Liceul filosofic. (Revine în 27 ianuarie.) ianuarie - apare revista „Est - Vest" (cu redacţia în str. Romană şi administraţia la ziarul „Cuvântul", în str. Sărindar). Nae Ionescu colaborează cu art. Introducere la problematica dramaturgiei române. ianuarie - în „gruparea revistei «Gândirea»", alături de Vasile

Băncilă, E. Bucuţa, Ion Pillat, Tudor Vianu ş. a., este menţionat şi Nae Ionescu.

4 februarie - deschide cursul de Logică, cu specială privire la ştiinţele exacte (durează până în mai). La seminar comentează Rene Descartes, Regulae ad directionem ingenii.

18 februarie - art Keyserling, în „Cuvântul", cu prilejul prezenţei la Bucureşti a filosofului german. februarie - martie - în „Cuvântul", câteva articole despre studenţi. aprilie - în „Gândirea" publică Juxta crucem (formă dezvoltată a art. Pascalia, 1920).

27 mai - încheie cursul de Logică, cu specială privire la ştiinţele exacte (litografiat; tipărit, 1997).

29 mai - în „Cuvântul", art Românizarea oraşelor.

12 iunie - face parte din comisia pentru licenţă de la Institutul Naţional de Educaţie Fizică.

29 iunie - necrolog Vasile Pârvan, în „Cuvântul", iulie - câteva art în „Cuvântul" despre universitate şi studenţi, august- conferinţă la Mănăstirea Neamţu, în cadrul Universităţii populare.

31 august - art. O universitate la Craiova?, în „Cuvântul".

15 septembrie — în „Cuvântul" scrie despre Young Men Christian Association (Y. M. C. A.). 7 noiembrie - conferinţa Izvoarele filosofiei lui Spinoza (aula Fundaţiei Universitare „Carol I", în deschiderea ciclului dedicat filosofului olandez de Universitatea Liberă). (Rezumat în „Cuvântul", 9 noiembrie.)

19 noiembrie - deschide cursul de Logică (se desfăşoară până în mai 1928). În acelaşi an universitar 1927-1928 predă şi cursul de Filosofie a protestantismului (nu a fost litografiat). La seminar se comentează cartea I a Metafizicii aristotelice.

1928 10 ianuarie - necrolog Sabin Popp (mort timpuriu, la Viena, la începutul anului), în „Cuvântul".

11 ianuarie - trimite, prin „Cuvântul", o Scrisoare deschisă d-lui I. G. Duca. (Revine la l februarie, cu art. Agentul provocator Duca.)

9 februarie - în „Cuvântul", o Scrisoare către d-l N. Iorga aprilie - mai - câteva art. despre problema generaţiei, în „Cuvântul", mai - moare Titus Enacovici, directorul politic al „Cuvântului".

25 mai - încheie cursul de Logică (litografiat; tipărit, 1997).

1 iulie - apare ultimul număr al revistei „Ideea Europeană".

3 iulie - se întreabă: Ce e cu data Sf. Paşti?, care prefigurează campania de la începutul lui 1929.

august - septembrie - în „Gândirea" se publică Manifestul „Crinului Alb", semnat de Sorin Pavel, P. Marcu-Balş (Petre Pandrea) şi Ion Nestor. Printre cei care polemizează cu autorii Manifestului... se află şi Nae Ionescu. (între generaţii, în „Cuvântul", 11 octombrie). Alţi combatanţi: Mircea Eliade, Mihail Polihroniade, G. Călinescu, Petrii Comamescu, Nichifor Crainic, Constantin Noica, D. I. Cucu, Minai Ralea ş. a.

13 octombrie - conferinţa Lege şi legalitate (sala Sindicatului Ziariştilor din Bucureşti, în cadrul Festivalului Asociaţiei Licenţiaţilor Universitari). 1 noiembrie - altă Scrisoare deschisă d-lui Nicolae Iorga, tot în „Cuvântul". În anul universitar 1928-1929 predă cursul Teoria cunoştinţei metafizice. I. Cunoaşterea imediată (litografiat; tipărit: 1942^ 1978, 1991, 1995) şi cursul de Filosofie a catolicismului (nu a fost litografiat). La seminar se comentează cartea I a fizicii lui Aristotel. Scoate (împreună cu Victor N. Popescu) publicaţia „Logos. Revue Internationale de synthese chretienne orthodoxe". Colaboratori: George Florowsky, F. W. Forster, N. Berdiaev, Al. Busuioceanu, Lev Karşavin, arh. Scriban, Mircea Eliade, Paul Sterian ş. a.

1929 ianuarie - ales membru în comitetul Sindicatului Ziariştilor din Bucureşti. ianuarie - februarie - prin „Cuvântul", campanie împotriva Sinodului Bisericii Ortodoxe Române pe „chestia Pascaliei", a datei Sf. Paşte; participă: Mircea Vulcănescu, Paul Sterian, Sandu Tudor, Gheorghe Racoveanu.

ianuarie - februarie - apar „Analele Brăilei. Revistă de cultură regională", sub conducerea lui Gh. T. Marinescu. în comitetul de direcţie figurează şi Nae Ionescu. (Revista nu apare în 1939; în 1940, Nae Ionescu nu mai figurează în comitet.)

16 martie - conferinţa Noua generaţie (la Societatea Studenţească „Mihai Eminescu" din Bucureşti). (Rezumat în „Cuvântul", 18 martie 1929; despre conferinţă scrie si Constantin Noica în „Vremea", 21 martie 1929.)

1 iunie - director la „Cuvântul", în urma retragerii lui C. Gongopol.

19 iunie - la 40 de ani de la moartea lui Eminescu, în „Cuvântul" publică art. între filosofie şi ziaristică (va fi folosit, cu o inversiune, ca titlu de culegere publicistică, în 1996).

11 august - art. După Lupeni, în „Cuvântul". octombrie - începe o campanie de presă pentru „deschiderea" „chestiunii închise": pentru readucerea prinţului Carol pe tronul României, în anul universitar 1928-1929 predă cursul Teoria cunoştinţei metafizice. 2. Cunoaşterea mediată (litografiat; tipărit: 1944, 1991, 1995) si cursul de Istorie a logicii (litografiat; tipărit: 1941, 1989, 1993).

11 noiembrie - conferinţa Creaţiune şi păcat (sala Teatrului Naţional din Bucureşti, ciclu organizat de Ateneul „N. Iorga"). (Publicată în „Buna Vestire", 1940.)

1930 l ianuarie - numit profesor titular al Catedrei de Psihologie şi Pedagogie a Institutului Superior de Educaţie Fizică (înalt Decret Regal nr. 4456, din 31 decembrie 1929). Îi urmează profesorului C. Rădulescu-Motru. Predă cursuri de psihologie generală şi pedagogie teoretică, în cadrul catedrei, Gheorghe Zapan este conferenţiar iar Elena Puşcuţa, asistentă benevolă. februarie - propune ca profesorul Constantin Floru să conducă un seminar de Introducere în logică. 20 martie - conferinţa Trup şi întrupare (aula Fundaţiei Universitare „Carol I", ciclu de filosofie creştină, organizat de Federaţia Asociaţiilor Creştine Studenţeşti din România). (Rezumat în „Cuvântul", 23 martie.) aprilie - patru art. la „Cuvântul" despre „cazul Stere".

11 iunie - în „Cuvântul", art

13-24 iulie - şapte art. Iuliu Maniu - om politic, în „Cuvântul".

30 iulie-3 august - în „Cuvântul", trei art. despre Criza partidelor politice. iulie - august - prelegerea Dictatura de partid şi creaţiunea personală, în cadrul Cursurilor Universităţii Populare de la Vălenii de Munte (15 iulie- 15 august).

l noiembrie - 17 decembrie - încă un serial în „Cuvântul" (5 art): A fi „Bun Român". În anul universitar 1930-1931 predă cursul Istoria metafizicei ca tipologie a culturii; prelegerea inaugurală are ca ternă Moda în filosofie (Cursul a fost litografiat; tipărit, 1996.)

8 decembrie - conferinţa Metamorfozele culturii (sala Teatrului Naţional din Bucureşti, ciclu organizat de Ateneul „N. Iorga"). decembrie - polemică cu C Rădulescu-Motru, în „Dimineaţa „Dreptatea" şi .Cuvântul", pentru diploma de doctor în filosofie. 1931 31 ianuarie - Mircea Vulcănescu publică în „Epoca" art. Gândirea filosofică a d-lui Nae Ionescu.

1 iunie - alegeri pentru Camera Deputaţilor. Nae Ionescu candidează la Brăila, din partea Uniunii Naţionale; este ales.

28 iunie - 2 iulie - patru art. în „Cuvântul" despre Demisia d-lui Maniu

3 august - art. D-l Iorga şi „ştiinţificii", în „Cuvântul", septembrie - polemică cu „Dreptatea" (oficiosul P. N. Ţ.) pe tema ţărănismului.

11 octombrie - conferinţa Statul Românesc şi descentralizarea culturală (la Brăila la inaugurarea unui ciclu de conferinţe organizat de „Analele Brăilei"). Nu ştiu ce a predat la curs şi ce temă a dezbătut la seminar în anul universitar 1931-1932.

3-5 decembrie - trei art în „Cuvântul" despre D-l Manoilescu „dărâmătorul". 1932 11 ianuarie - în „Cuvântul", art. Apelul Uniunii Paneuropene.

16 ianuarie - art. Hitler sau saltul în gol, în „Cuvântul". 23 martie - art în „Cuvântul", despre Goethe, la 100 ani de la moarte.

7 aprilie - art „Hai, tată, să-ţi arăt moşia!" sau: cum se face doctrina ţărănismului, în „Cuvântul". (Peste trei zile, art Ţărănismul şi materialismul istoric, tot în „Cuvântul".) Mircea Vulcănescu întocmeşte memoriul Activitatea culturală universitară şi extrauniversitară în anii 1920-1931, a conferenţiarului universitar Nae Ionescu. (Text inedit) 10 iulie - conferinţa [Drepturile naturale şi funcţiunile fireşti ale individului} (la Institutul de Educaţie din Grădiştea). În anul universitar 1932-1933 a predat cursul Di» metodologia logicei. Analogia şi cursul Metoda statistică. Cu aplicaţie la psihologie, sociologie si pedagogie. (Nu au fost litografiate.) A făcut şi seminar de logică şi metafizică. Prefaţă la: Alexandru Budiş, Conducerea coaliţiunilor. Studiu politico-militar (Atelierele Grafice Socec & Co.).

1933 16 aprilie - în „Cuvântul", art Tristia.

23 aprilie - conferinţa Paul et Virginie, sau „Liga împotriva bolşevizării" (sala Teatrului Comunal din Brăila, cu prilejul festivităţii prilejuite de împlinirea a patru ani de apariţie a „Analelor Brăilei"),

20 mai - art. Momentul Hitler, în „Cuvântul".

19 octombrie - art. Cum judecăm. Cu prilejul retragerii Germaniei de la Geneva, în „Cuvântul". În anul universitar 1933-1934 a predat cursul Logica ştiinţelor exacte.(Nu a fost litografiat)

6 noiembrie - „Cuvântul" apare de un deceniu. Evenimentul este marcat printr-un masiv număr special. Nae Ionescu publică art. La zece ani. noiembrie - decembrie - câteva art despre guvernul I.G. Duca.

noiembrie - decembrie - dialog prin „Cuvântul" cu A. L. Zissu (între „agresivitatea" antisemită şi „pasivitatea" filosemită,

26 noiembrie; „Transcedentalism" si politică, 29 noiembrie).

1934 l ianuarie - în „Şantier", Anton Dumitrescu publică art. Nae, năismul,

2 ianuarie - în urma morţii lui I. G. Duca, Nae Ionescu este arestat la Sinaia; „Cuvântul" este suspendat (ultimul număr apărut: l ianuarie 1934, cu art 1933-1934, scris la Sinaia, în 29 decembrie 1933).

ianuarie - apare Immanuel Kant, Critica raţiunii practice, cu o prefaţă a lui C. Rădulescu-Motru şi o Notă introductivă asupra raţiunii practice semnată de Nae Ionescu (Ed. Institutului Social Român; trad. Dumitru Cristian Amzăr şi Raul Vişan). Cronici de Petru Manoliu, I. Brucăr ş. a. (Polemică în

„Revista de filosofie" între Mircea Vulcănescu şi I. Brucăr.) 7 februarie - eliberat şi rearestat în cursul aceleiaşi zile 15 martie - este eliberat îşi reia cursul la 23 martie (vezi: Mircea Vulcănescu, Ulise printre sirene, 1941).

iunie - apare romanul lui Mihail Sebastian, De două mii de ani..., cu o Prefaţă de Nae Ionescu. Timp de câteva luni, amplă şi pasionantă polemică în presă în jurul romanului, prefeţei şi problematicii puse de autor şi prefaţator. Dintre combatanţi amintesc doar pe: Tudor Teodorescu-Branişte, Pompiliu Constantinescu, Octav Şuluţiu, Şerban Cioculescu, Mircea Eliade, George Racoveanu, Mircea Vulcănescu, Petre Pandrea, Constantin Noica, Ion. I. Cantacuzino şi Mihail Sebastian. Acesta din urmă, publică şi Cum am devenit huligan, 1935. Romanul şi prefaţa vor fi reeditate în 1946, 1990.

30 septembrie - revista „Vremea" dezvăluie că Nae Ionescu lucrează la o carte despre Rene Descartes.

1 noiembrie - în „Stânga", Andrei Şerbulescu (Belu Zilber) publică art. Feciorii lui Nae sau tânăra generaţie.

În anul universitar 1934-1935 predă cursul de Logica generala (litografiat; tipărit: 1943, 1993) şi un curs de Logică a colectivelor (trei lecţii, predate în ianuarie şi martie 1935, s-au păstrat într-un manuscris; au fost tipărite în 1996-1997). I. Ludo publică lucrarea Iuda trebuie să sufere pentru că e suferind (Ed. Adam). (Despre Nae Ionescu, p. 5-8, 40-47, 53-56, 84-92.)

1935 7 ianuarie — conferinţa Primejdia spiritului defensiv (aula Liceului „Codreanu" din Bârlad, sub auspiciile Asociaţiei Studenţilor Creştini „Al. Vlahuţă"). (Rezumat în „Credinţa", 10 ianuarie 1935.)

11 februarie - ciocnire, vreme de câteva ore, între jandarmi şi legionari; aceştia din urmă voiau ca Nae Ionescu să ţină o conferinţă. Conferenţiază în sala festivă a primăriei din Oradea, în cadrul „Astrei", despre unele noţiuni curente în sociologie. (Rezumatul „Familia", martie 1935.)

25 aprilie - conferinţa Ce înseamnă a fi român (Brăila, ciclu organizat de „Analele Brăilei"). În anul universitar 1935-1936 predă un curs de Logică a colectivelor. (Nu a fost litografiat) Mihail Sebastian, Cum am devenit huligan, texte, fapte, oameni (Ed. „Cultura Naţională"). Răspunde polemicilor purtate în jurul romanului De două mii de ani... şi al prefeţei lui Nae Ionescu. Cronici de: Petru Manoliu, Nicolae Tatu, Octav Şuluţiu, Pompiliu Constantinescu ş. a.

1936 26 ianuarie - conferinţa împotriva spiritului critic (sala Camerei de Comerţ, ca invitat al Societăţii Studenţilor în Medicină).

13 martie - conferinţa Imperialismul nostru (Sala „Dalles", ciclul „Românismul. Constituţie internă şi forme de viaţă", organizat de Comitetul Uniunii Naţionale a Studenţilor Creştini din România).

15 martie - începe să colaboreze la revista „Vestitorii" (redactor: Gh. I. Ciorogaru), cu art Roza vânturilor (nesemnat; ulterior, titlu de rubrică). În următoarele numere, publică: Cine face istoria; Puţină filologie (l aprilie); Sofisma cea Mare (12 aprilie; nesemnat);Eşti rumân... (12 aprilie); Cum se „construieşte" o formă istorică (28 aprilie). aprilie - la Târgu Mureş s-a ţinut Congresul Studenţilor Legionari; au participat: generalul Gh. Cantacuzino, C. C. Giurescu, Nae Ionescu ş. a. mai - conferinţa Universalism şi ortodoxie (aula Academiei de Teologie Ortodoxă din Sibiu). (Rezumat în „Acţiunea", 24 mai 1936.)

În anul universitar 1936-1937 predă cursul Probleme de metafizică. (Nu ştiu când l-a deschis; a doua prelegere a ţinut-o în 13 ianuarie 1937; stenografiat; dactilografiat: 1988, 1990; va fi editat de Dan Zamfirescu.)

29 noiembrie - conferinţa Libertatea (la Brăila). Sub pseudonimul Nemo, se retipăreşte broşura Grafologie. Scrisul şi omul (Ed. „Bibliofilă"; ed. I, 1926; altă ed., 1994).

1937 10 ianuarie - conferinţa Ortodoxie şi naţionalism (Biserica „Sf. Anton" din Bucureşti, în cadrul ciclului „Credinţă şi ştiinţă", organizat de Centrul Bucureşti al Asociaţiei Studenţilor Creştini din România). (Dare de seamă de Arşavir Acterian, în „Vremea", 17 ianuarie; publicată în „Axa", 1941).

22 aprilie - Conferinţa de Metafizică şi Istorie a logicii este transformată în catedră, iar Nae Ionescu este numit profesor agregat (înalt Decret Regal nr. 4059, 1937).

6 iunie - Mircea Eliade, asistent onorific la catedra lui Nae Ionescu, este exclus din Universitate, pentru „scrieri pornografice". Hotărâtă atitudine împotrivă, în presă. Printre cei care protestează (Emil Cioran, Arşavir Acterian, C. Noica, ş. a.) se află şi Nae Ionescu, titularul catedrei.

27 iunie - art. Sub semnul Arhanghelului, în „Buna Vestire" (nr. 100). Apare vol. Roza vânturilor. 1926-1933, culegere de articole îngrijită de Mircea Eliade şi cu o prefaţă a lui Nae Ionescu. (Ed. „Cultura Naţională"). Cronici semnate de: Horia Stamatu, Liviu Teodoru, D. C. Amzăr, G. Călinescu, Arşavir Acterian, Const. Gh. Popescu, Vasile Damaschin ş. a. (Alte ed. 1990, 1993). Prefaţă la Vasile Marin, Crez de generaţie. (Alte ed.: 1937, 1940, 1941, 1977)

1938 21 ianuarie-reapare „Cuvântul".

10 martie - Senatul Universităţii Bucureşti este de acord cu propunerea de schimbare a denumirii catedrei ocupate de Nae Ionescu în Catedra de Logică şi Metafizică.

25 martie - ţine o cuvântare la cel de al 11-lea Congres al profesorilor de filosofie (Sala „Dalles" din Bucureşti, 25-27 martie). (Rezumat în „Cuvântul", 27 martie.)

17 aprilie - „Cuvântul" este interzis. (Ultimul număr apărut: 17 aprilie.) împreună cu o serie de şefi legionari, Nae Ionescu este arestat şi depus în lagărul de la Miercurea Ciuc, cu „domiciliu forţat". Este destituit din Universitate. mai - martor în procesul lui Comeliu Zelea Codreanu. mai - în lagăr ţine câteva conferinţe despre „fenomenul legionar". (Patru dintre ele, rezumate de Ştefan Palaghiţă, vor fi tipărite în 1940.) noiembrie - eliberat din lagăr. Concepe o suită de scrisori, Căderea în Cosmos (1938-1939) (vezi: Introducere la Istoria logicii, 1941). (Cella Delavrancea spunea că le-ar fi distrus; inf. Valeriu Râpeanu.)

1939 13 ianuarie - internat iarăşi în lagărul de la Miercurea Ciuc. 24 iunie - eliberat din lagăr; bolnav de inimă. Nu îşi recapătă catedra. I se permite să fie vizitat acasă de o serie de prieteni, printre care sunt: Mircea Vulcănescu, Mircea Eliade, Constantin Noica, Ionel Gherea, George Racoveanu şv a. 1940 Lucrează la un Manual de logică (au rămas, în manuscris, fragmente). Vineri 15 martie - moare în vila de la Băneasa. De faţă este Cella Delavrancea.

Duminică 17 martie — înmormântat la Cimitirul Belu din Bucureşti. Nu s-au rostit cuvinte de adio (C. Rădulescu-Motru a pregătit uniil). În asistenţă: Octav Onicescu, Perpessicius, Dem. Theodorescu, Cella Delavrancea, Mircea Vulcănescu, Constantin Noica, Mircea Eliade, Arşavir Acterian, Ştefan Ion Gheorghe, Dragoş Protopopescu, Vasile Băncilă şi, desigur, familia (soţia, copiii, sora, cumnatul, generalul Vasile Panaitescu). Necroloage semnate de: N. Iorga, Mircea Eliade, Nicolae Tatu, Camil Petrescu, Pamfil Şeicaru ş. a.

Referinţe

- Dora Mezdrea, *Biografia*, patru volume, ed. Universal Dalsi între anii 2000 şi 2005.
- Isabela Vasiliu Scraba, *Metafizica lui Nae Ionescu*, 2000.
- Nae Ionescu.*CURS DE FILOSOFIE A RELIGIEI. 1924 - 1925*, Ediţie îngrijită de

Marin Diaconu, Prefaţă de Nicolae Tatu, Postfaţă de Mircea Vulcănescu, Editura Eminescu, 1998